

# Ändring av villkor för Pensionsförsäkringar med traditionell förvaltning

Gäller från 2014-04-01

*Efter ändring från traditionell förvaltning till nya traditionella förvaltningen gäller de tidigare villkoren förutom de ändringar som beskrivs nedan.*

*Nedanstående villkor avser följande ändringar av tillägsvillkor 2002-01-01 som togs fram med anledning av ändringar i försäkringsrörelselagen.*

*Villkoret ersätter punkt 7 i dess helhet.*

*Sista stycket under punkten 5 i tillägsvillkoret ska inte tillämpas vid denna ändring eftersom ändringen av försäkringsavtalet görs efter skriftligt medgivande av försäkringstagaren.*

*I övrigt gäller tillägsvillkoren i oförändrat skick.*

*För försäkringsavtalet gäller dessutom det försäkringsbrev, försäkringsbesked och villkor som utfärdades när försäkringen tecknades eller senare ändrades.*

## 7 Nya traditionella förvaltningen

### 7.1 Garanterat värde och försäkringskapital

Försäkringar med nya traditionell förvaltning har ett garanterat värde och ett försäkringskapital. Garanterat värde består av gjorda inbetalningar med tillägg av antagen garanterad ränta på 1 procent samt avdrag för antagna risk- och driftskostnader och antagen avkastningsskatt. För försäkringar där det aktuella garanterade värdet är större än vad som skulle utbetalas vid dödsfall tillkommer antagen riskkompensation. Dessa antaganden fastställdes när försäkringsavtalet ändrades till nya traditionella förvaltningen. Dessa antaganden kan ändras för den del av det garanterade värdet som avser framtida inbetalningar.

Det garanterade värdet kan vid dödsfall öka eller minska beroende på försäkringsskyddets omfattning. Under utbetalningstiden minskas det garanterade värdet med den delen av utbetalningen som är garanterad.

Försäkringskapitalet består av värdet av vid varje tidpunkt gjorda inbetalningar ökade med eventuell riskkompensation och

återbäringsränta samt minskade med gjorda utbetalningar, avgift för försäkringsskydd, administrativa avgifter och de skatter som enligt vid varje tidpunkt gällande lagstiftning ska tas ut.

Försäkringskapitalet kan vid dödsfall öka eller minska beroende på försäkringsskyddets omfattning.

### 7.2 Återbäringsränta och återbäring

Den verkliga avkastningen i nya traditionella förvaltningen, inklusive värdeförändringarna på tillgångarna, fördelas via återbäringsräntan till de enskilda försäkringarna i förhållande till deras bidrag till avkastningen. Återbäringsräntans storlek beror på den verkliga avkastningen utjämnad över tiden. När försäkringskapitalet är större än det garanterade värdet har det uppstått återbäring på försäkringen och återbäringsdelen är då försäkringskapitalet minus det garanterade värdet. Återbäringsdelen är försäkringens del i det överskott som uppstår om resultatet sammantaget blir gynnsammare än vad som motsvaras av vid försäkringens tecknande gjorda antaganden beträffande ränta, risk- och driftskostnader och avkastningsskatt. Återbäringsdelen kan öka men den kan också minska. Försäkringens återbäringsdel utgör Länsförsäkringar Livs riskkapital. Återbäringen är inte garanterad utan tilldelas först i samband med varje utbetalningstillfälle.

### 7.3 Länsförsäkringars fördelning av överskott

Om Länsförsäkringar Liv går med vinst överförs vinsten till den så kallade konsolideringsfonden. Den fördelas sedan till spararna i form av återbäring men kan även användas för att täcka Länsförsäkringar Livs eventuella förluster. Eftersom Länsförsäkringar Liv bedrivs enligt ömsesidiga principer kommer allt överskott spararna tillgodo.

### 7.4 Avgifter, riskkompensation och skatter

Administrativa avgifter tas ut löpande på försäkringen under hela försäkringstiden och kan vara en procentsats på inbetalningen (insättningsavgift), en procentsats på försäkringskapitalet (kapitalavgift) och en årlig fast avgift (årsavgift). Länsförsäkringar har rätt att under försäkringstiden ändra

storleken på avgifterna samt sättet att ta ut avgifterna.

Eventuell riskkompensation fördelas till försäkringen löpande under försäkringstiden. Riskkompensationen samt sättet att beräkna och fördela denna kan ändras under försäkringstiden. När riskkompensation fördelas görs avdrag för avgift för riskadministration. Storleken på riskkompensationen beräknas utifrån den försäkrades ålder, försäkringsskyddets omfattning, försäkringskapitalets storlek samt Länsförsäkringars erfarenhet om sjukligheten och livslängden bland de försäkrade.

Avgift för försäkringsskydd tas ut löpande på försäkringen under försäkringstiden. Länsförsäkringar har rätt att under

försäkringstiden ändra storleken på avgiften och riskkompensationen samt sättet att ta ut avgiften och fördela riskkompensationen. I avgift för försäkringsskydd ingår avgift för riskadministration. Avgiften för försäkringsskydd beräknas utifrån den försäkrades ålder, försäkringsskyddets omfattning, försäkringskapitalets storlek samt Länsförsäkringars erfarenhet om sjukligheten och livslängden bland de försäkrade.

Uttag för att täcka skatter som enligt vid varje tidpunkt gällande lagstiftning ska tas ut på försäkringen görs löpande under hela försäkringstiden. Länsförsäkringar har rätt att under försäkringstiden ändra sättet att täcka kostnader för skatter.

# Tilläggsvillkor för Pensionsförsäkring med traditionell förvaltning

Gäller från 2002-01-01

Nedanstående tilläggsvillkor har tagits fram med anledning av de ändringar som införts i försäkringsrörelselagen genom lagen (1999:600) om ändring i försäkringsrörelselagen. Tidigare har i vissa avsnitt i villkoren hänvisning skett till försäkringstekniska grunder. Eftersom dessa efter en övergångsperiod upphört att gälla har villkorstexten kompletterats med motsvarande information. Detta tilläggsvillkor innebär således ingen ändring av det mellan försäkringstagaren och försäkringsgivaren ingångna avtalet utan endast en utökad information.

## Innehållsförteckning

1 Försäkringsgivare .....	1
2 Försäkringstagare .....	1
3 Försäkrad .....	1
4 Förmånstagare .....	1
4.1 Förmånstagare allmänt .....	1
4.2 Begrepp i förmånstagarförordnandet .....	1
5 Försäkringsavtalet .....	2
6 Premier .....	2
6.1 Premieberäkning .....	2
6.2 Premiebetalning .....	2
6.3 Fribrev .....	3
6.4 Återupplivning .....	3
6.5 Utsträckt ansvarstid .....	3
7 Traditionell förvaltning .....	3
8 Pantsättning, lån, återköp och överlåtelse .....	4
9 Ändringsrätt .....	4
10 Utbetalning från försäkringen .....	4
11 Allmänna bestämmelser för utbetalning .....	4
12 Preskriptionsregler .....	4
13 Tidpunkt för utbetalning och räntebestämmelser .....	4
14 Vart kan man vända sig om man är missnöjd med Länsförsäkringars bedömning? .....	4

## Ordlista

De ord som angivits med *kursiv stil* i villkoren finns förklarade i ordlistan.

## 1 Försäkringsgivare

Försäkringsgivare är Länsförsäkringar Liv Försäkringsaktiebolag (publ), org nr. 516401-6627. Styrelsens säte är Stockholm. Fortsättningsvis kallas försäkringsgivaren Länsförsäkringar.

## 2 Försäkringstagare

*Försäkringstagare* är den som ingår avtal med Länsförsäkringar och som är ägare till försäkringen. Övergår äganderätten till annan, betraktas denne därefter som försäkringstagare.

## 3 Försäkrad

*Försäkrad* är den person på vars liv försäkringen gäller.

## 4 Förmånstagare

### 4.1 Förmånstagare allmänt

*Förmånstagare* är den som försäkringsbeloppet ska utbetalas till, om den *försäkrade* har gjort förordnande om detta. Förordnande - eller ändring av förordnande - ska anmälas skriftligen till Länsförsäkringar och kan inte göras eller ändras genom testamente.

Vid arbetsgivarägd tjänstepensionsförsäkring är den försäkrade förmånstagare till ålderspensionen. Rätten att sätta in förmånstagare till efterlevandepensionen ska, om inget annat avtalats, tillkomma den försäkrade ensam.

### 4.2 Begrepp i förmånstagarförordnandet

**Make.** Avser *förmånstagare* som den *försäkrade* är gift med. Med make avses även registrerad partner enligt lagen om partnerskap. Förordnande till make upphör att gälla då mål om äktenskapsskillnad pågår.

**Sambo.** Avser *förmånstagare* som den *försäkrade* sammanbor med på sådant sätt som avses i lagen om sambors gemensamma hem respektive lagen om homosexuella sambor.

**Barn.** Avser *förmånstagare* som är den *försäkrades* arvsberättigade barn. Barn som inte är arvsberättigade måste namnges för att vara *förmånstagare*.

För försäkring som är tecknad efter 1976-01-01 kan barnbarn inte vara *förmånstagare*.

Förutom ovanstående personer kan enligt inkomstskattelagen följande personer insättas som *förmånstagare* men måste då namnges:

- fd make eller fd sambo
- fosterbarn till den försäkrade
- barn, styvbarn eller fosterbarn till make, sambo, fd make, fd sambo.

## 5 Försäkringsavtalet

Avtalet grundar sig på de uppgifter som *försäkringstagaren* och/eller den *försäkrade* skriftligen lämnat till försäkringsgivaren. Har oriktiga eller ofullständiga uppgifter lämnats kan det medföra att försäkringen helt eller delvis inte gäller. Försäkringsavtalet kan förklaras ogiltigt eller *riskskyddet* kan komma att reduceras till den nivå och omfattning det skulle ha haft med hänsyn till erlagd premie om riktiga och fullständiga uppgifter lämnats.

Om försäkringsavtalet förklaras ogiltigt betalas *pensionskapitalet* ut.

Avtalet kan sägas upp av Länsförsäkringar enligt bestämmelse i punkt 6.2, 6.3 och punkt 11.

Länsförsäkringar har rätt att ändra villkoren under försäkringstiden om sådan rätt förelegat enligt avtalet och tidigare gällande försäkringstekniska grunder. Länsförsäkringar får inte ändra villkoren till nackdel för *försäkringstagaren* eller annan ersättningsberättigad.

## 6 Premier

### 6.1 Premieberäkning

Underlag för premieberäkningen är Länsförsäkringars erfarenhet om livslängden bland de *försäkrade* och om kostnaden för *premiebefrielse*. Vid försäkringens tecknande och löpande under försäkringstiden har Länsförsäkringar driftskostnader, till vilka hänsyn tas vid premieberäkningen. Nämnade underlag ligger till grund för vid tecknandet antagna risk- och driftskostnader.

I försäkringen ingår ett sparmoment som erfordrar ett räntebärande som tillämpas vid premieberäkningen.

Premierna är garanterade under hela försäkringstiden gentemot i avtalet angivna pensionsförmåner.

### 6.2 Premiebetalning

**För REFLEX försäkringar gäller följande:**

*Försäkringstagaren* har rätt att när som helst inbetala ytterligare premier, lägre premie än den avtalade eller att avstå från premiebetalningen. Däremot medför ett avsteg från det fastställda betalningsschemat att garanterade pensionsförmåner kommer att förändras.

Målpremien är den årliga premie som, vid en tänkt jämn årlig premiebetalning, erfordras för att pensionsbeloppen ska uppgå till de vid tecknandet bestämda pensionsförmånerna. Har premiebetalningen under något år avvikit från den bestämda målpremien, fastställs den 1 januari året efter en ny målpremie.

Med utgångspunkt från tidigare inbetalda premier bestäms den 1 januari varje år den premie som ska aviseras det kommande året. Denna premie är den högsta av den vid tecknandet av försäkringen eller, vid senaste avtalsändringen, bestämda målpremien och den aktuella målpremien.

*Betalas förnyelsepremie i otillräcklig omfattning gäller följande:*

Länsförsäkringars ansvarighet vid dödsfall nedsätts successivt. För försäkring med familjegaranti avkortas i första hand familjegarantitiden, till lägst sex år och i andra hand nedsätts pensionsbeloppen. För annan försäkring avkortas, sedan sparandet i ålderspensionen tagits i anspråk, i första hand utbetalningstiden, till lägst fem år, och i andra hand nedsätts storleken på efterlevandepensionen. Nedsättningen görs till lägst försäkringens *fribrevsbelopp*. Om fribrevsbelopp saknas upphör försäkringen att gälla.

Länsförsäkringars ansvarighet vid dödsfall och sjukdom upprätthålls genom att Länsförsäkringar löpande ur *pensionskapitalet*, så långt detta är möjligt, tillgodogör sig för riskkostnaderna.

Om försäkringens värde understiger 10 % av *prisbasbeloppet* har Länsförsäkringar rätt att säga upp försäkringen och utbetala värdet i form av ett engångsbelopp. Uppsägningen får verkan fyra veckor efter det att Länsförsäkringar avsänt meddelande om detta till *försäkringstagaren*. Uppsägning gäller dock inte om den premie Länsförsäkringar aviseras i samband med uppsägningen kommer Länsförsäkringar tillhanda inom fyra veckor.

Länsförsäkringar har rätt att bestämma visst minsta belopp för premiebetalning.

**För övriga försäkringar gäller följande:**

Premie ska betalas senast inom en månad från förfallodagen (respitmånad).

*Betalas inte premien före respitmånadens utgång gäller följande:*

Har premien betalats för minst två år nedsätts Länsförsäkringars ansvarighet vid dödsfall för varje hel eller påbörjad månad efter respitmånaden med en tolfedel av skillnaden mellan försäkringsbeloppet och försäkringens fribrevsbelopp eller, om fribrevsbelopp saknas, med en tolfedel av försäkringsbeloppet.

Efter ett år från den obetalda premiens förfallodag ( respitåret ) gäller försäkringen för *fribrevsbeloppet*. Om fribrevsbelopp saknas träder försäkringen ur kraft vid respitårets utgång.

Har premie inte betalats för minst två år nedsätts Länsförsäkringars ansvarighet vid respitmånadens utgång till fribrevsbeloppet. Om *fribrevsbelopp* saknas träder försäkringen ur kraft vid respitmånadens utgång.

Om premiebefrielseförsäkring ingår gäller inte rätten till *premiebefrielse* för arbetsoförmåga som inträder efter respitmånadens utgång.

De begränsningar som framgår av punkt 6.3 gäller även när fribrev genomförs p.g.a. bristande betalning.

### 6.3 Fribrev

Om premiebetalningen permanent upphör i förtid på grund av *försäkringstagarens* begäran gäller försäkringen fortsättningsvis med nedsatt belopp (fribrevsbelopp). *Fribrevsbeloppet* motsvarar försäkringens *garanterade värde* vid tidpunkten för ändringen.

Eventuell övergångsrätt (optionsrätt) och *premiebefrielseförsäkring* upphör.

Länsförsäkringar är inte skyldigt att medge fribrev om försäkringens *garanterade värde* omedelbart efter ändringen skulle vara lägre än 5 % av *prisbasbeloppet*.

Om försäkringens *pensionskapital* understiger 10 % av *prisbasbeloppet*, har Länsförsäkringar rätt att säga upp försäkringen och utbetala värdet i form av ett engångsbelopp.

### 6.4 Återupplivning

Vid återupplivning blir försäkringen gällande på nytt för dödsfall eller arbetsoförmåga, som inträffar efter den tidpunkt då premie, i vissa fall med tillägg av ränta, betalas.

För REFLEX försäkringar föreligger rätt till återupplivning inom ett år från det att försäkringen nedsatts till *fribrevsbelopp*. En förutsättning för återupplivning senare än tre månader efter nedsättning till fribrevsbelopp är vid försäkring för dödsfall och vid försäkring med rätt till *premiebefrielse*, att den *försäkrades* hälsotillstånd inte har försämrats efter respitmånadens utgång.

För övriga försäkringar föreligger rätt till återupplivning av försäkringen, som helt eller delvis trätt ur kraft på grund av att premien inte erlagts i rätt tid, inom ett år efter den obetalda premiens förfallodag (respitåret). En förutsättning för återupplivning senare än tre månader efter premiens förfallodag är vid försäkring för dödsfall och försäkring med rätt till *premiebefrielse*, att den *försäkrades* hälsotillstånd inte har försämrats efter respitmånadens utgång.

### 6.5 Utsträckt ansvarstid

För försäkringar som inte är REFLEX försäkringar gäller följande:

Om *försäkringstagaren* på grund av akut sjukdom eller nyligen uppkommen olycksfallsskada inte har kunnat betala premie före respitmånadens utgång upprätthålls Länsförsäkringars fulla ansvarighet intill tio dagar efter den tidpunkt då hinder för pre-

miebetalningen upphör, dock längst under tre månader från premiens förfallodag. Vid försäkring för dödsfall avräknas premien mot försäkringsförmånerna om dödsfall inträffar under denna utsträckta ansvarstid.

För REFLEX försäkringar se punkt 6.2.

## 7 Traditionell förvaltning

Försäkringen har ett *garanterat värde*. I detta ingår inbetalda premier ökade med en antagen ränta och med avdrag för de vid tecknandet antagna framtida risk- och driftskostnaderna samt antagen *avkastningsskatt*. För försäkringar där det aktuella värdet är större än vad som skulle utbetalas vid ett dödsfall så tillkommer *riskkompensation*.

*Återbäring* beräknas och tillgodoräknas enligt följande: Den verkliga avkastningen inklusive värdeförändringar på tillgångar som svarar mot *pensionskapitalet* i försäkringarna, fördelas såsom *återbärringsränta* på de enskilda försäkringarna i förhållande till deras bidrag till avkastningen.

På motsvarande sätt beräknas löpande försäkringarnas andel av risk- och driftskostnaderna.

*Återbäringen* är försäkringens andel i det överskott som uppstår om resultatet sammantaget blir gynnsammare än vad som motsvaras av vid premieberäkningen gjorda antaganden beträffande ränta, *riskkompensation*, risk- och driftskostnader samt *avkastningsskatt*.

Andelen ökar normalt men kan också minska. Försäkringens återbärringsandel utgör således ett riskkapital. *Återbäringen* är inte garanterad utan tilldelas försäkringen först i samband med utbetalning.

Försäkringens *pensionskapital* utgörs av inbetalda premier ökade med *återbärringsränta* och minskade med försäkringens andel av de verkliga risk- och driftskostnaderna jämte *avkastningsskatt*. För försäkringar som har ett pensionskapital som är större än vad som skulle utbetalas vid dödsfall tillkommer *riskkompensation*.

Storleken på de verkliga riskkostnaderna beror på den *försäkrades* ålder, kön, premie som medför rätt till *premiebefrielse*, storleken på efterlevandepensionen samt försäkringens *pensionskapital*. Kostnaden för övergångsrätt (optionsrätt) beror på risksumman vid försäkringens tecknande. Riskkostnaderna tas ur *pensionskapitalet*.

För täckning av de verkliga driftskostnaderna görs uttag på inbetalda premier, på *pensionskapitalet* och kan uttas en fast kostnad per försäkringsavtal.

Dessa kostnadsuttag samt sättet att ta ut kostnaderna kan ändras under försäkringstiden.

De verkliga risk- och driftskostnaderna samt *avkastningsskatt* tas ut löpande under försäkringstiden. Sättet att ta ut avkastningsskatt samt risk- och driftskostnader kan ändras under försäkringstiden.

Det finns ingen rätt att flytta *pensionskapitalet* till annan förvaltningsform eller till annan försäkringsgivare.

## 8 Pantsättning, lån, återköp och överlåtelse

Försäkringen får inte pantsättas, belånas, återköpas och inte heller ändras på sådant sätt att den inte längre uppfyller inkomstskattelagens föreskrifter för pensionsförsäkring. Med de undantag som anges i inkomstskattelagen får försäkringen inte heller överlåtas eller *förmånstagare* insättas.

## 9 Ändringsrätt

Försäkringen kan ändras enligt de regler som Länsförsäkringar vid varje tillfälle tillämpar. För ändring krävs i vissa fall hälso-  
prövning. Lägsta pensionsålder är dock 55 år och kortaste utbetalningstid är fem år.

## 10 Utbetalning från försäkringen

Utbetalning görs enligt vad som framgår av försäkringsbrevet.

## 11 Allmänna bestämmelser för utbetalning

Utbetalning kan göras per månad, kvartal, halvår och år.

Beloppet fastställs genom omräkning som bygger på aktuell prognos över *pensionskapitalets* framtida utveckling med hänsyn till ränta, *riskkompensation*, driftskostnader och *avkastningskatt*. Prognosantagandena uppdateras löpande.

Om det belopp som ska utbetalas vid utbetalningarnas början är lägre än 2 % av *prisbasbeloppet* per månad, har Länsförsäkringar rätt att betala beloppet i efterskott kvartalsvis, halvårsvis eller årsvis.

Om *pensionskapitalet* understiger 30 % av *prisbasbeloppet* har Länsförsäkringar rätt att säga upp försäkringen och betala ut ett engångsbelopp.

## 12 Preskriptionsregler

Den som har anspråk på försäkringsersättning förlorar sin rätt om han inte väcker talan mot Länsförsäkringar inom tre år från det han fick kännedom om att anspråket kunde göras gällande och i varje fall inom tio år från det att anspråket tidigast kunde göras gällande.

## 13 Tidpunkt för utbetalning och räntebestämmelser

Utbetalning från försäkringen ska göras senast en månad efter det att Länsförsäkringar mottagit erforderliga handlingar. Om utbetalning begärs på grund av den *försäkrades* död kan Länsförsäkringar anse att det med hänsyn till dödsorsaken eller av annan anledning finns skäl att utreda om någon uppgift som lagts till grund för försäkringsavtalet varit oriktig eller ofullständig. I sådana fall behöver utbetalning inte göras förrän en månad efter att sådan utredning avslutats. Länsförsäkringar får inte fördröja utredningen.

Görs utbetalning senare än vad som sagts ovan betalar Länsförsäkringar dröjsmålsränta enligt räntelagen. Även om Länsförsäkringar inte är i dröjsmål betalar Länsförsäkringar ränta på försäkringsbelopp som förfallit till betalning men som kvarstår i Länsförsäkringars förvaltning. Ränta betalas med en räntefot som svarar mot avkastningen på värdehandlingar i vilka beloppet kan placeras minskad med skäliga driftskostnader. Räntefoten anmäls till Finansinspektionen. Om rätt till dröjsmålsränta föreligger enligt räntelagen och denna räntefot är högre än ovan nämnda ska denna högre räntefot tillämpas för den tid dröjsmålsränta ska utgå.

Räntegottgörelse betalas inte om den är mindre än en halv procent av *prisbasbeloppet* för det år utbetalning sker.

## 14 Vart kan man vända sig om man är missnöjd med Länsförsäkringars bedömning?

Den som är missnöjd med Länsförsäkringars beslut i frågor som rör försäkringen kan

- begära omprövning av beslutet. Har nya omständigheter framkommit är vi beredda att ompröva vårt beslut. Begäran sänds till den handläggare som beslutat i ärendet.
- begära att Länsförsäkringar inhämtar utlåtande från Livförsäkringens Villkorsnämnd om saken rör tolkningen av ett försäkringsvillkor. Begäran sänds till den handläggare som beslutat i ärendet.
- väcka talan mot Länsförsäkringar vid allmän domstol. Särskild klagomålsansvarig är anmäld till Finansinspektionen. Upplysningar i försäkringsfrågor lämnas dessutom av Konsumenternas Försäkringsbyrå, Klara Norra Kyrkogata 33, 111 22 Stockholm, tfn 08 - 22 58 00.

Rättsskyddsförsäkring kan gälla även vid tvist med försäkringsbolaget.



# Ordlista

## **Avkastningsskatt**

Länsförsäkringar betalar avkastningsskatt på pensionsförsäkring. Underlaget för skatten är försäkringsbolagets samlade pensionskapital vid årets ingång, multiplicerat med den genomsnittliga statslåneräntan året före. På detta underlag är skatten för närvarande 15 %.

## **Fribrev/Fribrevsbelopp**

Innebär att premiebetalningen upphör i förtid. Försäkringen fortsätter att gälla med ett beräknat pensionsbelopp (fribrevsbelopp) som motsvarar försäkringens garanterade värde vid tidpunkten för ändring. Eventuell övergångsrätt (optionsrätt) och premiebefrielseförsäkring upphör att gälla.

## **Förmånstagare**

Den som försäkringsbelopp enligt förmånstagarförordnandet ska utbetalas till.

## **Försäkrad**

Försäkrad är den person på vars liv försäkringen gäller.

## **Försäkringstagare**

Försäkringstagare är den som ingår avtal med försäkringsgivaren och som är ägare till försäkringen. Övergår äganderätten till annan, betraktas denne därefter som försäkringstagare.

## **Garanterat värde**

De premier som inbetalats på försäkringen minus de vid tecknandet antagna risk- och driftskostnaderna och antagen avkastningsskatt. Förräntning med vid tecknandet antagen ränta tillkommer. Om värdet på försäkringen är större än vad som skulle utbetalas vid ett dödsfall så tillkommer riskkompensation.

## **Pensionskapital**

Består av inbetalda premier, ökade med återbäringsränta och minskade med verkliga risk- och driftskostnader samt avkastningsskatt. Om pensionskapitalet är större än vad som skulle utbetalas vid ett dödsfall så tillkommer riskkompensation.

## **Premiebefrielseförsäkring**

Premiebefrielseförsäkring betalar efter avtalad karenstid hela eller delar av premien om den försäkrade på grund av sjukdom eller olycksfallsskada blir sjukskriven till minst hälften.

## **Prisbasbelopp**

Avser prisbasbelopp enligt lagen om allmän försäkring. Prisbasbeloppet är på visst sätt knutet till konsumentprisindex och förändras i takt med den allmänna prisnivån. Prisbasbeloppet fastställs av regeringen varje år.

## **Riskkompensation**

Kompensation får försäkringar som har ett pensionskapital som är större än vad som skulle utbetalas vid ett dödsfall.

## **Riskskydd**

Består av efterlevandepension, övergångsrätt (optionsrätt) och premiebefrielseförsäkring.

## **Återbäring**

Det överskott som uppstår och som fördelas mellan försäkringstagarna. Överskott uppstår när den verkliga

utvecklingen av ränta, riskkompensation, risk- och driftskostnader samt avkastningsskatt blir gynnsammare än de antaganden som Länsförsäkringar räknade med när försäkringen tecknades. Överskottet tilldelas försäkringen först i samband med utbetalning.

## **Återbäringsränta**

Den verkliga avkastningen bestäms löpande och är underlag för återbäringsräntan. Återbäringsräntan ska bestämmas med målet att den ska återspegla den långsiktiga avkastningen.